

Sygn. akt VII U 2224/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA w SO w Gdańsku Ewa Downar-Zapolska

Protokolant: st. sekr. sądowy Adrianna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2014 r. w Gdańsku

sprawy C. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wznowienie wypłaty emerytury

na skutek odwołania C. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 26 czerwca 2013 r. nr (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 2224/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 września 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G., wykonując prawomocny wyrok tut. Sądu z dnia 18 kwietnia 2013 r., przyznał ubezpieczonemu C. N. zaliczkę na poczet przysługującej emerytury od dnia 01 stycznia 2013 r. tj. od dnia wynikającego z prawomocnego wyroku Sądu.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia (1981-2010), zaś wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 83,62%. Do ustalenia wysokości emerytury pozwany przyjął 29 lat i 3 miesiące okresów składkowych, 10 miesięcy i 7 dni okresów składkowych oraz 8 lat, 4 miesiące i 23 dni pracy na roli (uzupełniająco). Emerytura obliczona na podstawie art. 183 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 z późn. zm.), dalej: ustawa, wyniosła od dnia 01 listopada 2013 r. kwotę 1.720,21 zł brutto, zaś do wypłaty kwota 1.435,39 zł. Emerytura ustalona w/w decyzją ma charakter ostateczny.

W punkcie III decyzji wskazano, iż należność za okres od dnia 01 lipca 2013 r. do dnia 30 września 2013 r. w kwocie 0,06 zł wraz ze świadczeniem za październik 2013 r. w kwocie 1.720,21 zł po odliczeniu zaliczki na podatek odprowadzonej do urzędu skarbowego w kwocie 130 zł, liczonej od podstawy opodatkowania 1.720 zł, składki na ubezpieczenie zdrowotne w łącznej kwocie 154,82 zł, w tym odliczonej od podatku 133,32 zł, z kwoty świadczenia 21,50 zł pozwany przekaże na rachunek bankowy kwotę 1.435,45 zł (k. 126-127 akt rentowych).

Odwołanie z dnia 29 września 2013 r. od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony C. N., zaskarżając ją i wnosząc o zmianę w zakresie punktu III (naliczenia wyrównania) – uznając, iż jest ona niezgodna ze stanem faktycznym. W uzasadnieniu skarżący przytoczył, iż tutaj Sąd wyrokiem z dnia 18 kwietnia 2013 r. o sygn. akt VII U 3133/12 przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 01 stycznia 2013 r. W ocenie ubezpieczonego – mając na uwadze, iż kwestia ustalenia prawa do emerytury została rozstrzygnięta w miesiącu kwietniu, nie było zatem fizycznej możliwości rozwiązania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą z dniem 01 stycznia 2013 r., aby móc pobierać emeryturę, bowiem w tej dacie nie wiedział on, z jaką faktycznie datą świadczenie emerytalne zostanie mu przyznane. W związku z powyższym skarżący zażądał wyrównania emerytury od dnia 01 stycznia 2013 (k. 2-3 akt sprawy).

W odpowiedzi z dnia 09 października 2013 r. na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując się na argumentację zawartą w treści zaskarżonej decyzji – oraz wskazując na regulację art. 103a ustawy oraz niesporną okoliczność zatrudnienia ubezpieczonego, w związku z czym zgodnie z przepisem z dnia 01 stycznia 2013 r. przyznał on świadczenie, zawieszając jego wypłatę w związku z kontynuowaniem zatrudnienia (k. 4 akt sprawy).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony C. N., urodzony (...), z zawodu pracownik gospodarczy, w dniu 08 sierpnia 2012 r. złożył do pozwanego organu rentowego wniosek o przyznanie prawa do emerytury.

dowód: wniosek ubezpieczonego o emeryturę – k. 1-2 akt rentowych

Decyzją z dnia 18 września 2012 r. pozwany organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, tj. wobec nie udowodnienia wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach oraz wymaganych 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, jak również nie rozwiązania stosunku pracy.

dowód: decyzja pozwanego o odmowie prawa do emerytury z dnia 18 września 2012 r. – k. 36 akt rentowych

Kolejną decyzją z dnia 25 października 2012 r., wydaną na podstawie nowych dokumentów, pozwany organ rentowy również odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, tj. wobec nie udowodnienia wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, jak również nie rozwiązania stosunku pracy.

dowód: decyzja pozwanego o odmowie prawa do emerytury z dnia 25 października 2012 r. – k. 45 akt rentowych

Na skutek odwołania ubezpieczonego tutaj Sąd prawomocnym wyrokiem z dnia 18 kwietnia 2013 r. o sygn. akt VII U 3133/12 zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał skarżącemu prawo do emerytury od dnia 01 stycznia 2013 r.

dowód: wyrok tutaj Sądu z dnia 18 kwietnia 2013 r. o sygn. akt VII U 3133/12 z uzasadnieniem – k. 64-67 akt rentowych

Wykonując w/w wyrok Sądu, pozwany organ rentowy decyzją zaliczkową z dnia 26 czerwca 2013 r. przyznał wnioskodawcy zaliczkę na poczet przysługującej emerytury od dnia 01 stycznia 2013 r. tj. od dnia określonego prawomocnym wyrokiem Sądu.

dowód: decyzja pozwanego o przyznaniu zaliczki na poczet emerytury z dnia 26 czerwca 2013 r. – k. 92-93 akt rentowych

Ubezpieczony pozostawał w stosunku pracy do dnia 30 czerwca 2013 r. Informację w tym zakresie przedłożył pozwanemu w dniu 02 lipca 2013 r.

dowód: świadectwo pracy z dnia 01 lipca 2013 r. – k. 100-101 akt rentowych, protokół pozwanego z dnia 02 lipca 2013 r. – k. 99 akt rentowych

Decyzją z dnia 30 lipca 2013 r., uwzględniając w/w wnioski z dnia 02 lipca 2013 r., pozwany organ rentowy ustalił wysokość i podjął wypłatę zaliczki na poczet przysługującej emerytury od dnia 01 lipca 2013 r. tj. od miesiąca kiedy ustala przyczyna powodująca zawieszenie wypłaty.

dowód: decyzja pozwanego o ustaleniu wysokości i podjęciu wypłaty zaliczki na poczet emerytury z dnia 30 lipca 2013 r. – k. 105-106 akt rentowych

Zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 23 września 2013 r. pozwany organ rentowy, wykonując prawomocny wyrok tut. Sądu z dnia 18 kwietnia 2013 r., przyznał ubezpieczonemu C. N. zaliczkę na poczet przysługującej emerytury od dnia 01 stycznia 2013 r. tj. od dnia wynikającego z prawomocnego wyroku Sądu.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia (1981-2010), zaś wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 83,62%. Do ustalenia wysokości emerytury pozwany przyjął 29 lat i 3 miesiące okresów składkowych, 10 miesięcy i 7 dni okresów składkowych oraz 8 lat, 4 miesiące i 23 dni pracy na roli (uzupełniająco). Emerytura obliczona na podstawie art. 183 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440 z późn. zm.), dalej: ustawa, wyniosła od dnia 01 listopada 2013 r. kwotę 1.720,21 zł brutto, zaś do wypłaty kwota 1.435,39 zł. Emerytura ustalona w/w decyzją ma charakter ostateczny.

W punkcie III decyzji wskazano, iż należność za okres od dnia 01 lipca 2013 r. do dnia 30 września 2013 r. w kwocie 0,06 zł wraz ze świadczeniem za październik 2013 r. w kwocie 1.720,21 zł po odliczeniu zaliczki na podatek odprowadzonej do urzędu skarbowego w kwocie 130 zł, liczonej od podstawy opodatkowania 1.720 zł, składki na ubezpieczenie zdrowotne w łącznej kwocie 154,82 zł, w tym odliczonej od podatku 133,32 zł, z kwoty świadczenia 21,50 zł pozwany przekaże na rachunek bankowy kwotę 1.435,45 zł.

dowód: decyzja pozwanego o ustaleniu wysokości emerytury z dnia 23 września 2013 r. – k. 126-127 akt rentowych

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach niniejszej sprawy oraz aktach rentowych pozwanego organu, których prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu.

Dowód z dokumentów zgromadzonych w sprawie w zakresie w jakim posłużyły do ustalenia stanu faktycznego Sąd uznał za w pełni wiarygodny, gdyż dokumenty te nie budziły żadnych wątpliwości i nie były przez strony kwestionowane. Dowody w postaci dokumentów urzędowych Sąd ocenił na podstawie art. 244 § 1 k.p.c. ustalając, że skoro w toku procesu nie zostały skutecznie podważone, stanowią świadectwo tego, co zostało w nich urzędowo poświadczane. Powyższe dowody układają się zdaniem Sądu w spójną całość, wzajemnie się potwierdzając lub uzupełniając. Nie były też kwestionowane przez strony i Sąd dał im wiarę w całej rozciągłości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie ubezpieczonego C. N. jako bezpodstawne nie zasługuje na uwzględnienie.

Płaszczyzną sporu w niniejszym postępowaniu było ustalenie, czy pozwany organ rentowy w sposób prawidłowy (w świetle prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego) przyznał ubezpieczonemu świadczenie w postaci emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia 01 stycznia 2013 r. z jednoczesnym podjęciem jej wypłaty przez pozwanego dopiero od dnia 01 lipca 2013 r.

Zdaniem Sądu Okręgowego powyższa decyzja odpowiada prawu i jest prawidłowa.

Niesporne pomiędzy stronami – i równocześnie jednoznacznie wynikające z przedłożonego świadectwa pracy z dnia 01 lipca 2013 r. – było to, iż do dnia 30 czerwca 2013 r. C. N. pozostawał w zatrudnieniu pracowniczym na podstawie umowy o pracę w (...) S.A. w S. na stanowisku pracownika gospodarczego/portiera (k. 100-101 akt rentowych).

Z regulacji art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 poz. 1440 ze zm.), dalej: ustawa, zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki:

1) legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet,

2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej: 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,

3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Godzi się wskazać, iż art. 184 ust 2 powyższej ustawy zmieniony został przez art. 1 pkt 20 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. nr 637) z dniem 01 stycznia 2013r., co skutkuje tym iż od 01 stycznia 2013 r. celem uzyskania uprawnienia do emerytury w warunkach szczególnych nie ma konieczności spełniania przez ubezpieczonych przesłanki rozwiązania stosunku pracy.

Równocześnie rozgraniczyć należy jednoznacznie pojęcia przyznania prawa do świadczenia od zagadnienia wypłacania tego świadczenia osobie uprawnionej – co w treści ustawy znajduje pewne obwarowania i ograniczenia.

Pozwany jako podstawę prawną swojego rozstrzygnięcia, zawartego w spornej decyzji, wskazał regulację art. 103a ustawy, z którego wynika, prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Przepis ten wprowadzono do ustawy na mocy art. 6 pkt 1 ppkt 2 oraz pkt 2 ustawy nowelizującej z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. nr 257 poz. 1726). Z brzmienia zaś art. 30 tejże ustawy nowelizującej wynika, iż zmiana powyższa chodzi w życie z dniem 01 stycznia 2011 r. – zatem obowiązywał on już w momencie ubiegania się o świadczenie emerytalne przez wnioskodawcę (wniosek z dnia 08 sierpnia 2012 r. – k. 1 akt rentowych).

Zgodnie ze stanowiskiem judykatury, artykuł 103a ustawy znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w dniu jego wejścia w życie i później, tj. po dniu 1 stycznia 2011 r. (jak ubezpieczony C. N.), jak też do osób, które nabyły prawo do emerytury w okresie obowiązywania art. 103 ust. 2a ustawy, a więc przepisu uniemożliwiającego realizację prawa do emerytury do czasu rozwiązania stosunku pracy. W stosunku do tej ostatniej grupy ubezpieczonych ustawodawca nie wprowadził "nowej" treści ryzyka emerytalnego, skoro wymóg rozwiązania stosunku pracy był dla nich "starym" ryzykiem, obowiązującym w momencie podejmowania decyzji o wystąpieniu o emeryturę (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 16 kwietnia 2013 r., III AUa 299/13; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 27 marca 2013 r., III AUa 212/13). Przed wprowadzeniem przepisu art. 103a ustawy realizacja prawa do emerytury nie była uzależniona od rozwiązania stosunku pracy. Stan taki obowiązywał w okresie od dnia 8 stycznia 2009 r. do dnia 1 stycznia 2011 r. Ubezpieczonym, którzy nabyli prawo do emerytury w tym czasie emerytura była wypłacana, mimo kontynuowania zatrudnienia u pracodawcy, na rzecz którego wykonywali je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. W związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. prawo do emerytury dla tej grupy ubezpieczonych zostało zachowane (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 9 kwietnia 2013 r., III AUa 975/12). Artykuł 103a ustawy pozostaje w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później, tj. od dnia 1 stycznia 2011 r. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 6 marca 2013 r., III AUa 810/12) – co znajduje odzwierciedlenie w przypadku skarżącego w niniejszej sprawie. Wykładnia językowa (gramatyczna) art. 103a ustawy wskazuje jednoznacznie, że przepis ten zawsze rodzi skutek zawieszający prawo do emerytury (polegający na wstrzymaniu wypłaty świadczenia) w sytuacji kontynuowania

przez ubezpieczonego zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 20 września 2012 r., III AUa 382/12).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, iż powyższa regulacja art. 103a ustawy po pierwsze niewątpliwie obowiązywała już w okresie, w którym o świadczenie emerytalne ubiegał się ubezpieczony i obowiązuje nadal, poza tym ma ona zastosowanie w okolicznościach faktycznych przedmiotowej sprawy, w których – jak ustalił Sąd Okręgowy – wnioskodawca C. N., jak już wskazano powyżej, niewątpliwie do dnia 30 czerwca 2013 r. pozostawał w stosunku pracy jako zatrudniony w (...) S.A. w S. na stanowisku pracownika gospodarczego/portiera. Okoliczność tę potwierdza przedłożone przez samego skarżącego świadectwo pracy.

Skoro zatem przepis powyższy ma zastosowanie do wnioskodawcy, który jako pracownik uzyskiwał w spornym okresie od dnia 01 stycznia 2013 r. do dnia 30 czerwca 2013 r. przychód z tytułu stosunku pracy – trafnie zatem i prawidłowo pozwany organ rentowy, przyznając w myśl wyroku tut. Sądu z dnia 18 kwietnia 2013 r. o sygn. akt VII U 3133/12 świadczenie w postaci emerytury od dnia 01 stycznia 2013 r. (k. 64-67 akt rentowych) jako daty określonej wprost w sentencji wyroku, dokonał jednoczesnego zawieszenia wypłaty świadczenia w ramach decyzji z dnia 26 czerwca 2013 r. (k. 92-93 akt rentowych), następnie podejmując wypłatę od dnia 01 lipca 2013 r. tj. od pierwszego dnia miesiąca po ustaniu stosunku pracy (decyzja z dnia 30 lipca 2013 r. – k. 105-106 akt rentowych; sporna decyzja z dnia 23 września 2013 r. – k. 126-127 akt rentowych).

Odnosząc się zaś do wywodów ubezpieczonego, zaprezentowanych w uzasadnieniu jego odwołania (k. 2-3 akt sprawy) wskazać należy, iż nie kolidują w żaden sposób ani nie są sprzeczne z powyższymi wywody tut. Sądu zaprezentowane w uzasadnieniu wyroku Sądu z dnia 18 kwietnia 2013 r. o sygn. akt VII U 3133/12 (k. 67-67v akt rentowych) odnośnie daty przyznania świadczenia emerytalnego. Z treści rozważań Sądu ze sprawy o sygn. akt VII U 3133/12 jednoznacznie bowiem wynika, iż świadczenie wypłaca się – w myśl art. 100 w związku z art. 129 ustawy – od dnia poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Niewątpliwie zatem prawo do świadczenia emerytalnego w przypadku C. N. powstało z dniem 01 stycznia 2013 r. i było by wypłacane od tej daty, gdyby nie okoliczność w sposób ewidentny skutkująca zawieszeniem wypłaty świadczenia (nie zaś ustania samego prawa do świadczenia) w myśl art. 103a ustawy w postaci kontynuowania przez skarżącego zatrudnienia przez kolejne pół roku, do dnia 30 czerwca 2013 r.

Prawidłowo zatem pozwany organ rentowy z jednej strony najpierw zawiesił wypłatę świadczenia w związku z kontynuowaniem zatrudnienia pracowniczego przez wnioskodawcę, po czym po uzyskaniu od niego informacji o zmianie w/w stanu rzeczy i zaprzestaniu pracowniczego zatrudnienia podjął wypłatę emerytury od dnia 01 lipca 2013 r.

Nie zasługuje w ocenie Sądu na uwzględnienie stanowisko wnioskodawcy odnośnie tego, iż w dniu 01 kwietnia 2013 r. nie mógł rozwiązać stosunku pracy, nie wiedząc, kiedy i w jakiej dacie otrzyma świadczenie emerytalne. Wskazywana bowiem przez pozwanego regulacja art. 103a ustawy funkcjonowała już od dnia 01 stycznia 2011 r. w obrocie prawnym – bez względu zatem na fakt przyznania mu świadczenia emerytalnego od dnia 01 stycznia 2013 r., w myśl przepisu art. 103a kontynuowanie zatrudnienia oznaczać musiało zawieszenie wypłaty świadczenia do czasu rozwiązania stosunku pracy.

W konkluzji, uznając odwołanie skarżącego C. N. za niezasadne, Sąd Okręgowy na podstawie cytowanych powyższej przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku, oddalając odwołanie.

SSA w SO Ewa Downar-Zapolska

Zarządzenie:

1. (...)

2. (...)

3. (...)

SSA w SO Ewa Downar-Zapolska